

**Наявні методики та інструменти розроблення
й реалізації Планів дій для сталого
енергетичного розвитку (ПДСЕР)**

**Методики та інструменти складання кадастрів викидів
CO₂ у містах: Зведені таблиці порівняльного аналізу для
визначення орієнтирів**

ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО ІСНУЮЧІ МЕТОДИКИ¹

У таблиці 1 нижче зведено підходи, межі, сектори, сполуки та сфери поширення різних методик для оцінювання їхньої придатності для складання Базового кадастру викидів у рамках Угоди мерів.

У таблиці 1 зведено такі параметри:

- Підхід: за територією або за методом LCA
- Межі: географічні, організаційні/операційні, проект
- Сектори: енергетика, транспортні засоби, промислові процеси, сільське господарство, землекористування, зміни в землекористуванні та лісове господарство (LULUCF) та відходи
- Сполуки: CO₂, CH₄, N₂O, фреони (HFCs, PFCs, SF₆)
- Сфера поширення: рубрика 1 (викиди на території муніципалітету), рубрика 2 (непрямі викиди у зв'язку з виробленням електроенергії, тепла/холоду/пари, використовуваних на території муніципалітету), рубрика 3 (всі інші непрямі викиди)

Таблиця 1. Зведення існуючих методик

Позна-чення	Підхід		Межі			Сектори						Парникові гази				Рубрика		
	Територ.	LCA	Географічні	Організаційні/операційні	Проект	Енергетика	Транспортні засоби	Промислові процеси	Сільське господарство	LULUCF	Відходи	CO ₂	CH ₄	N ₂ O	Фреони	1	2	3
А	X	X*	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Б	X	X*	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
В	X	X		X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
Г	X				X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	
Д	X	X	X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X
Е	X				X				X	X	X	X	X			X		
Ж	X		X			X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X**
З	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
И	X		X			X	X					X				X	X	

* LCA тільки в рубриці 3

** рубрика 3 тільки щодо утилізації відходів за межами розглядуваної географічної території

Пояснення до позначень

- А. Інструмент відстеження викидів Emission Tracker (Project 2 degree, Ініціатива Клінтона щодо захисту клімату)
- Б. Міжнародний протокол аналізу викидів парникових газів місцевими органами самоврядування
- В. Протокол викидів парникових газів: Корпоративний стандарт обліку та звітності (WRI/WBCSD)
- Г. Протокол викидів парникових газів: Протокол викидів парникових газів для обліку в рамках проекту (WRI/WBCSD)
- Д. Інструменти ADEME. Bilan carbone
- Е. Протоколи Каліфорнійського проекту California Climate Action Registry
- Ж. Інструмент GRIP
- И. ECORegion
- К. Місцеві та регіональні оцінки викидів в 2005-2006 рр. для Сполученого Королівства

¹ Цей документ є витягом з повного звіту, розміщеного на веб-сторінці Спільного науково-дослідного центру http://re.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/pdf/CoM/Methodologies_and_tools_for_the_development_of_SEAP.pdf

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІСНУЮЧИХ МЕТОДИК З МЕТОЮ ВИЗНАЧЕННЯ ОРІЄНТИРІВ

Порівняльний аналіз має на меті запропонувати огляд найбільш вдалих методик ПДСЕР з тим, щоб міста могли визначити, які з них найбільш для них прийнятні з урахуванням їхніх конкретних умов.

Проведено порівняльний аналіз існуючих методик за їхньою придатністю для складання базових кадастрів викидів у рамках Угоди мерів. Кожна з методик оцінюється за обраними для визначення орієнтирів критеріями з виставленням однієї з таких оцінок:

ТАК – даний метод відповідає вимогам до базового кадастру викидів і застосовний для його розроблення

ЧАСТКОВО – даний метод частково відповідає вимогам до базового кадастру викидів і в деяких випадках застосовний для цієї цілі

НІ – даний метод не відповідає вимогам до базового кадастру викидів.

При оцінюванні існуючих методик використовувались такі критерії:

1. Інструмент – ТАК, якщо він наявний, НІ, якщо пропонується тільки опис методики
2. Географічні межі
3. Ураховувані викиди CO₂
4. Сфера поширення для транспортних засобів
5. Методика, прийнята щодо транспортних засобів
6. Сфера поширення для енергетичного сектору (вироблення та споживання електроенергії, тепла/холода, інших енергоносіїв)
7. Методика, прийнята щодо енергетичного сектору (наприклад, коефіцієнт викидів для електроенергії)

Таблиця 2. Порівняльний аналіз існуючих методик

	Інструмент	Географічні межі	CO ₂	Сфера поширення для транспортних засобів	Методика щодо транспортних засобів	Сфера поширення для енергетичного сектору	Методика щодо енергетичного сектору
А	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО
Б	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО
В	ТАК	НІ	ТАК	НІ	ЧАСТКОВО	НІ	ЧАСТКОВО
Г	НІ	НІ	ТАК	НІ	ЧАСТКОВО	НІ	ЧАСТКОВО
Д*	ТАК	ТАК	ТАК	НІ	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО
Е	ТАК	НІ	ТАК	НІ	НІ	НІ	НІ
Ж	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО
З	ТАК	ТАК	ТАК	ТАК	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО
І	НІ	ТАК	ТАК	ТАК	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО	ЧАСТКОВО

* Розробники інструменту планують внести зміни до інструменту з тим, щоб він повністю відповідав вимогам Угоди Мерів у 2010 р.

- А. Інструмент відстеження викидів Emission Tracker (Project 2 degree, Ініціатива Клінтона щодо захисту клімату)
- Б. Міжнародний протокол аналізу викидів парникових газів місцевими органами самоврядування
- В. Протокол викидів парникових газів: Корпоративний стандарт обліку та звітності (WRI/WBCSD)
- Г. Протокол викидів парникових газів: Протокол викидів парникових газів для обліку в рамках проекту (WRI/WBCSD)
- Д. Інструменти ADEME. Bilan carbone
- Е. Протоколи Каліфорнійського проекту California Climate Action Registry
- Ж. Інструмент GRIP

- И. ECORegion
- К. Місцеві та регіональні оцінки викидів в 2005-2006 рр. для Сполученого Королівства

Відповідно до таблиці, більшість з методик доповнюються інструментами і таким чином мають практичну користь для користувачів². Крім того, більшість з інструментів придатні для складання Базового кадастру викидів з погляду розглядуваних у них меж, і всі - з погляду врахування викидів CO₂. Кілька інструментів також придатні для оцінювання викидів від транспортних засобів для *Базового кадастру викидів*.

Методи, що застосовуються для оцінювання викидів від використання та вироблення електроенергії, тепла/холоду та інших енергоносіїв, різняться. У деяких з них відсутній облік цих викидів за геополітичними межами, інші враховують тільки паливо, спалюване в даних геополітичних межах і не враховують непрямі викиди внаслідок вироблення електроенергії чи тепла за межами даної території. А ще інші враховують спалюване на даній території паливо як викиди рубрики 1, а викиди за рахунок використовуваних у місті електроенергії та тепла відносять до рубрики 2, і у такому разі сумування цих двох рубрик приводить до подвійного врахування.

Як висновок, на наш погляд деякі інструменти більш наближені до прийнятих в контексті Угоди мерів правил та принципів, ніж інші³. Втім, для складання Базового кадастру викидів можна застосовувати кожен з поданих тут інструментів (як і інші існуючі інструменти, як вважаються придатними для цих цілей). При цьому місцевим органам влади рекомендується забезпечити відповідність результатів, які будуть відбиті у Базових кадастрах викидів, складених з використанням цих інструментів, вимогам, викладеним у формі ПДСЕР, відповідних вказівках та настановах щодо складання ПДСЕР.

---

² Детального аналізу практичної застосовності для користувачів не проводилося.

³ У 2010 р. розробники ADEME та ECORegion планують внести зміни до інструментів, приводячи їх у відповідність до вимог, що ставляться до передбачених Угодою мерів кадастрів.